Dodatek do „Głosu Wąbrzeskiego" Wąbrzeźno, dnia 16 kwietnia 1935 r.

ROLNIK

Nr. 10 DODATEK POŚWIĘCONY SPRAWOM ROLNICZYM ORGAN T.R.P.

KOMUNIKATY T.R.P.

Komunikat Nr. 67

W roku bieżącym weszła w życie nowa ustawa przymysłowa, dająca podstawy prawne do tworzenia przymusowych organizacyj kupieckich, o ile większość zainteresowanych uzna taką organizację za pożyteczną. Trudne położenie kupiectwa, jak twierdzą sfery handlowe, i słabość organizacyj przemysłowo-handlowych wymaga silnego zrzeszenia się wszystkich kupców w jednej silnej organizacji.

Z początkiem marca odbył się w Warszawie Zjazd delegatów Naczelnej Rady Zrzeszeń Kupiectwa Polskiego, który powziął następującą rezolucję:

„Dzisiejsza sytuacja w handlu wymaga imania się środków wyjątkowych. Do takich zaliczyć należy przymus organizacyjny. Doceniając jego ujemne strony, Naczelna Rada stwierdza jednak konieczność rozstrzygnięcia tej kwestji i w związku z tem poleca specjalnej komisji **opracowanie w ciągu najbliższych trzech miesięcy projektu ramowego statutu przymusowej organizacji** na podstawie stanowiska Komisji powołanej na poprzednim Zjeździe Naczelnej Rady."

Dalsze rezolucje przewidują przyszłe formy organizacyjne. Przedewszystkiem organizacje przymusowe powstać mają oddzielnie dla kupiectwa chrześcijańskiego, a oddzielnie dla żydowskiego. Byłyby więc **przymusowe organizacje kupieckie centralne, wojewódzkie i powiatowe.** Do organizacji przymusowej **należeć będzie musiał cały miejscowy handel.**

Rolniku, zastanów się, co znaczą te uchwały naczelnej organizacji kupieckiej — znaczą one, że **w każdem mieście powiatowem, w każdem miasteczku małem, w każdej większej wiosce, gdzie są choćby tylko dwa składy, tam powstanie kartel kupiecki za kilka miesięcy,** a kupiec będzie zmuszony stosować się do cen, ustalonych przez organizacje przymusowe kupieckie, gdyż inaczej zostanie mu odebrane prawo handlowania.

Rolniku! — ty w dużym stopniu stronisz od organizacji, a jeżeli zapiszesz się na członka to częstokroć tylko dlatego, żeby móc na zebraniach na swą organizację wyzywać i narzekać, że nic nie robi i podkopywać jej powagę i autorytet, gdy tymczasem handel będzie za kilka miesięcy tak silnie zorganizowany, jak żaden inny zawód w Polsce, będzie bowiem miał z jednej strony Izby Przemysłowo - Handlowe a z drugiej przymusowe organizacje handlowe jako swych obrońców. A ty rolniku, coś zrobił i co masz zamiar zrobić, żeby wzmocnić swą organizację?

Rolniku, co będzie, jak całe kupiectwo zostanie objęte przymusową organizacją, a ty nie będziesz miał swych silnych organizacyj i spółdzielni?

Rolniku — zastanów się, co robisz — nawet nie zdajesz sobie sprawy, jakie niebezpieczeństwo zawisło nad tobą!

Komunikat Nr. 68

W obecnych nadwyraz ciężkich czasach dla rolników, ważną staje się kwestja ubezpieczeniowa swego inwentarza żywego, w szczególności krów. Wiemy, co znaczy dla rolnika, zwłaszcza drobnego padnięcie krowy lub konia.

Dlatego Pomorskie Towarzystwo Rolnicze przypomina uprzejmie sprawę ubezpieczenia żywego inwentarza. Od szeregu lat na terenie Wschodniej Małopolski w licznych Kółkach Rolniczych, przy spółdzielniach mleczarskich i t. d. istnieją Towarzystwa, które ubezpieczają krowy swoich członków.

Kółka te rządzą się wewnętrznemi regulaminami, zatwierdzonemi przez miejscowe władze. A może o tem wartoby pomyśleć również na Pomorzu. Jeżeli ktokolwiek zainteresuje się tą sprawą niechaj się zwróci do centrali P. T. R. w Toruniu (ul. Sienkiewicza 12).

Towarzystwo Rolnicze prosi
Rolnicze o spowodowani- i-
inkowych Kółka ę
ab przez ins-

e
j-
ez
sta-
ood-
idłu-

staw
żeniowych.

Komunikat Nr. 71

W dniu 22 III. br. w Wąbrzeźnie odbył się zjazd Sekcji Osadniczej TRP. przy udziale około 300 osadników powiatu wąbrzeskiego. Jako goście przybyli: Dyrektor Państwowego Banku Rolnego w Grudziądzu p. Narbutt, p. inż. Zych, kierownik Wydziału Osadniczego PTR., zastęp. Starosty, zastępca naczelnika Urzędu Skarbowego, p. poseł Rząsa i inni. Przewodniczył p. prezes Klimek. Po rzeczowych i na wysokim poziomie przeprowadzonych obradach zjazd uchwalił szereg rezolucyj.

Komunikat Nr. 72

Jak Rząd zapowiedział, ma być w najbliższym czasie przeprowadzona nowa klasyfikacja gruntów, ażeby usunąć niesprawiedliwość przy wymiarze podatku gruntowego i różnych dodatków do tego podatku. Bo taka niesprawiedliwość istnieje często i zmiana klasyfikacji gruntów jest bardzo potrzebna i bardzo pilna. Jednakże klasyfikacja taka może przynieść gospodarzom istotny pożytek jedynie wówczas, gdy do tego się odpowiednio przygotują i potrafią komisjom klasyfikacyjnym wszystko należycie wyjaśnić.

Powinni więc gospodarze już obecnie rozważać, jaką mają ziemię czy jest ta ziemia zaliczona do klasy zbyt wysokiej, to należy komisji klasyfikacyjnej powiedzieć o tem, a jednocześnie wytłumaczyć, dlaczego grunt powinien być zaliczony do klasy niższej tj. należy wskazać Komisji wady gruntu, o który chodzi. Bo tylko wówczas Komisja może wydać ocenę sprawiedliwą i ulżyć rolnikowi w ciężarach. Naturalnie sprawa ta jeszcze nie jest bardzo pilna, ale mimo tego Pomorskie Towarzystwo Rolnicze radzi należycie się do tego przygotować, gdyż zmiana klasyfikacji, która zostanie przez komisję dokonana będzie możliwa dopiero po 10 latach.

Komunikat Nr. 73

Pomorskie Towarzystwo Rolnicze poniżej podaje do wiadomości okólnik Ministerstwa Skarbu, dotyczący opodatkowania podatkiem dochodowym na rok podatkowy 1934 gospodarstw rolnych do 15 ha.

„Okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 14 lutego 1935 r. L. D. V. 6282/2/35 — w sprawie opo-
'atkowania podatkiem dochodowym na rok po-
kowy 1934 gospodarstw rolnych do 15 ha.
Do wszystkich Izb Skarbowych oraz Urzędu
a. ódzkiego Śląskiego, Wydział Skarbowy
dal. icach.
Wojewo do wiadomości Ministerstwa Skarbu,
w Katow. rzędy skarbowe pociągnęły do opo-
Doszło roku podatkowym 1934 — osoby,
że niektóre u źródłem dochodu jest dochód
datkowania w ego poniżej 15 ha użytkowe-
których jedynem
z gospodarstwa roln ń ust. 2 art. 15 ustawy
go gruntu. dochodowym (Dz. U.
W myśl postanowie z. 715), przy oblicza-
o państwowym podatku dzaju gospodarstw
R. P. Nr. 76 z roku 1934, po km od granicy
niu ogólnego dochodu z tego ro mieszkańców,
rolnych, położonych ponad 5 nieprzekra-
miast z ludnością wyżej 100.000 czynych ży-
przyjmuje się dochód w wysokośc. w roku
czającej wartości 4 centnarów metry podstawę do
ta z 1 ha gruntu po cenach przeciętnych powołanej
osiągnięcia dochodu, służącego za
opodatkowania w myśl art. 13 wyżej
ustawy.

Ponieważ cena żyta w roku kalendarzow ym
1933 wynosiła przeciętnie 15 zł za 1 centr ar,
przeto dochód z gospodarstwa rolnego o ob sza-
rze 15 ha gruntu użytkowego wynosi: 15 h a po
4 centnary á 15 zł, czyli 900 zł. Doliczając czy-
stą wartość użytkową mieszkania zajmow anego
przez samego właściciela, która w go spodar-
stwach drobnych nie powinna przekracz ać 200—
300 złotych rocznie — ogólny dochód z takiego
gospodarstwa wyniesie łącznie 1.100 — 1.200 zł,
który to dochód nie podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym.

W związku z powyższem Ministerstwo Skarbu poleca przeprowadzić rewizję wszystkich wymiarów, dokonanym osobom, o których mowa w ustępach poprzednich niniejszego okólnika

i w razie stwierdzenia, że wymiar podatku został dokonany wbrew przepisom art. 15 ustawy wstrzymać egzekucję podatku do czasu rozpatrzenia odwołania przez Komisję Odwoławczą, a co do płatników, którzy odwołań od tego rodzaju wymiarów nie wnieśli, upoważnia się dyrektorów izb skarbowych do umarzania, w trybie art. 150 O. P., wymierzonego podatku po sprawdzeniu stanu faktycznego.

Podsekr. Stanu (—) W. Staniszewski.

Wobec tego, że sprawa ta jest niezmiernie ważna dla drobnego rolnictwa, Pomorskie Towarzystwo Rolnicze zwróciło się do Izby Skarbowej w Grudziądzu z prośbą o wyjaśnienie zajętego stanowiska, na co otrzymaliśmy odpowiedź, którą podajemy do wiadomości zainteresowanych:

Izba Skarbowa w Grudziądzu

Nr. II-66/3/6/33 Grudziądz, dn. 6. 3. 33 r.

O d p i s.

Do
Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego
w T o r u n i u
ul. Sienkiewicza 12.

Na pismo z dnia 23. II. 1933 r. L. 3079/I/34 Izba Skarbowa komunikuje, że wspomniane zarządzenie Min. Skarbu ogłoszone zostało w Dz. U. M. Sk. Nr. 5 pod poz. 102 z br. Jakkolwiek omawiane w cyt. zarządzeniu wypadki pociągnięcia do opodatkowania osób, których jedynem źródłem dochodu jest gospodarstwo rolne poniżej 15 ha użytkowego gruntu najprawdopodobniej w tut. okręgu nie zaszły względnie tylko w ograniczonej ilości, Izba Skarbowa poleciła Urzędom Skarbowym przeprowadzić rewizję wymiarów bez oczekiwania na wnioski płatników i przedłożyć sobie wyniki rewizji.

NACZELNIK WYDZIAŁU II.
(—) L. Broniatowski.

O ile więc ktorykolwiek z rolników do 15 ha został opodatkowany podatkiem dochodowym, winien natychmiast udać się do Urzędu Skarbowego i zażądać skreślenia tego podatku przez władze skarbowe. W razie jakichkolwiek bądź trudności należy zwracać się do instruktorów T. R. P.

Komunikat Nr. 74

Rolnicy na wsi nie nauczyli się jeszcze szanować kwitów i nieraz muszą płacić powtórnie.

Ażeby nieprzyjemnych następstw uniknąć, to przy płaceniu jakichkolwiek pieniędzy czy podatków, czy innych, należy otrzymany kwit uważnie przeczytać, czy jest wszystko napisane tak, jak być powinno, a następnie kwit starannie zachować, bo się zawsze przydać może.

Komunikat Nr. 75

Pomorskie Towarzystwo Rolnicze przypomina, że wzorem lat ubiegłych należy przeprowadzać szczepienie ochronne trzody chlewnej.

Członkowie Kółek Rolniczych powinni zgłosić się na listach do Towarzystw Rolniczych Powiatowych, podając wszystkie posiadane sztuki, co jest warunkiem skuteczności szczepienia dla całej chlewni, a Tow. Roln. Pow. przy większej ilości zgłoszonych, uzyska zniżki, tak, jak w latach ubiegłych.

Komunikat Nr. 76

Ministerstwo Skarbu wydało rozporządzenie o normach szacunku i cenach wykupu krajowego surowca tytoniowego. Rozporządzenie, ustalając zasady klasyfikowania i ustalania cen liści tytoniowych zastrzega, że liście mokre oraz liście o niedostatecznie wysuszonych ogonkach, jednakże przydatne do użytku, zostaną zaklasyfikowane przy potrąceniu od wagi ogólnej liści, wagi i nadmiaru wilgoci. Dalej rozporządzenie ustala, że plantator otrzyma należność za liście t. zw. odrostowe, uznawane za użyteczne, tylko wtedy, kiedy wyprodukowano je za osobnem zezwoleniem.

Komunikat Nr. 77

Członkowie Kółek Rolniczych i wogóle rolnicy nie znający uprawnień urzędów rozjemczych, składają do tego urzędu dużo podań w najrozmaitszych sprawach, nawet o alimenty, a co do oddłużenia, to nieraz w sprawach odnoszących się do długów, zaciągniętych w roku 1933 i 1934, które jak wiadomo, nie podpadają pod ustawy oddłużeniowe. Wnoszący te podania narażają się na dość duże wydatki.

Jest rzeczą zrozumiałą, że rolnik, zwłaszcza mały rolnik, mając sprawę do Urzędu Rozjemczego, idzie do takiego co pisze prośby. Ci ludzie przeważnie nie liczą się z niczem, tylko z tem, że chcą zarobić i piszą czy trzeba, czy nie trzeba, byleby pisać i brać pieniądze.

Pomorskie Towarzystwo Rolnicze pisze o tem dlatego, by ostrzec rolników, żeby, jeśli mają sprawy do pisania, zwracali się nie do żadnych pisarzy czy biur pisania, ale zwracali się wprost do Powiatowych Biur Finansowo - Rolnych, kierowanych przez instruktorów T. R. P., które są w każdym powiecie i które wiedzą, jakie sprawy można przekazywać Urzędowi Rozjemczemu, a jakich przekazywać się nie da.

Komunikat Nr. 78

Pomorskie Towarzystwo Rolnicze zwraca uwagę pp. Prezesów Kółek Rolniczych na konieczność omówienia na najbliższych zebraniach sprawy zakładania lucerników, które dostarczając w ciągu 5—6 lat bardzo cennej i pożywnej paszy zielonej, względnie siana z lucerny, przyczyniają się dodatnio do zapewnienia gospodarstwu potrzebnej ilości własnej paszy i w ten sposób ułatwiają w dużym stopniu gospodarowanie i potaniają produkcję. Przeprowadzone doświadczenia Zakładu Doświadczalnego w Kończewicach i Kół Doświadczalnych wykazują, że najodpowiedniejszą dla warunków pomorskich jest lucerna węgierska. Przy jej zakupie należy żądać gwarancji pochodzenia. Po informacje w sprawach związanych z zakładaniem lucerników należy zwracać się do Instruktorów, Dyrekcyj Szkół Rolniczych P. I. R., Pomorskiej Izby Rolniczej i instruktorów Towarzystw Rolniczych Powiatowych.

Komunikat Nr. 79

Naogół koński ząb jest u nas mało znany i mało uprawiany, natomiast bardzo rozpowszechniony jest w Ameryce. Stanowi on tam podstawę żywienia krów, pół roku jako pasza

zielona i pół roku jako kiszonka. W dzisiejszych czasach powinniśmy uprawę jego rozszerzyć na większą skalę, nietylko dlatego, że mamy jesienią bardzo dużo zielonej paszy, ale także na to, że można go zakisić, dzięki czemu mamy w porze zimowej bardzo dobrą paszę, o którą zwykle w zimie nieraz bardzo trudno.

Udaje się na każdej glebie — oprócz sapów i lotnych piasków. Przedplon obojętny, byle glebę dobrze zasilić nawozami, a szczególnie gnojem, można go uprawiać w płodozmianie w polu po okopowych, ale najczęściej przeznacza mu się osobne pólko blisko zabudowań gospodarskich, gdzie jest uprawiany corocznie po sobie. Inne rośliny uprawiane przy zabudowaniach gospodarskich nie przynoszą wiele dochodu, gdyż świeży zasiew kury zdziesiątkują, a do dojrzałego zakradną się gęsi, kaczki i przed czasem podzielą się z rolnikiem jego pracą. Koński ząb znakomicie nadaje się do zastąpienia przepadłej oziminy. Koński ząb bardzo dobrze udaje się na wiosennej orce. Odpowiednim nawozem dla końskiego zębu jest dobrze przegniły obornik, a podczas wegetacji podlanie gnojówką rozcieńczoną z wodą. Orka powinna być głęboka. Gdy orkę dajemy wiosną, to nie orać głęboko, ale za to powinno się pogłębiać, bo mocno wysuszyłaby się gleba i zbyt głęboko przyorany gnój trudnoby się rozkładał. Ziarno końskiego zębu chciwie zjadają wrony, zaleca się zatem przed siewem zaprawianie ziarna wodą czosnkową. W tym celu rozciera się czosnek i miesza się go z wodą, do tej zaprawy daje się ziarno i trzyma się je 3—4 godz. Można też użyć kreoliny (na 1 litr wody — 1 łyżkę kreoliny) i moczyć ziarno pół godziny. Koński ząb sieje się w połowie maja, gdyż wrażliwy jest on na przymrozki. Siać można ręcznie lub siewnikiem 60 — 80 kg na 1 ha w rzędniki 40—60 cm., a w rzędach 15 — 20 cm. odległości. Głębokość przykrycia 3—8 cm. Koński ząb doskonale wytrzymuje posuchę.

Po wzejściu przerywa się i pozostawia po 1 lub 2 roślinki. Następnie motyczkuje się jeden względnie dwa razy, obsypuje się opełaczem lub radłem. Podsypywanie jest konieczne, gdyż koński ząb tworzy kilka piętr korzeni przybyszowych i lepiej się może na nich oprzeć. Nie należy obsypywać w dni upalne w czasie południowym, gdyż ziemia rozgrzana nagarnięta na roślinę wyciąga z niej wilgoć, co osłabia mocno roślinę. Gdy kwiaty zaczną więdnąć, należy rozpocząć spasanie, najlepiej pocięty na sieczkę. *Kwitnący koński ząb może wywołać u krów ciężarnych poronienie.* Z jednego ha możemy zebrać 600—1200 kwintali zielonej masy. Jak widzimy nie potrzebuje on dużo pracy, a jednak daje wielki dochód, usuwając wszelkie niedomagania rolnika przy hodowli inwentarza, dając mu tak bardzo pożądaną kiszonkę w okresie zimowym.

Nasienie końskiego zębu można nabyć w firmie Hozakowski, skład nasion w Toruniu, lub w firmie Barański, Barcikowski i Ska w Warszawie, ul. Zgoda 1 — u tej ostatniej na następujących warunkach ze składu w Warszawie:

Koński ząb afrykański po zł 30,—
Koński ząb amerykański po zł 42,—
za 100 kg, w workach btto/ntto f-co wagon Warszawa, dostawa na początku kwietnia rb.

Ładunki ponad 2 tony może dostarczyć firma wprost z Gdyni przy cenach:

Koński ząb afrykański po zł 26,—
Koński ząb amerykański po zł 38,—
franco wagon Gdynia Port, zresztą na powyższych warunkach. Regulacja gotówką: część przy zamówieniu, reszta przez zaliczenie kolejowe.

P. T. R. nie bierze odpowiedzialności co do podanej ceny. Cenę tę bowiem podała Centrali firma w dniu 14. III. 1935.

ZARZĄD T. R. P.

Ewertowski, instr. TRP. *Klimek*, wiceprezes

RADY DLA ROLNIKÓW NA KWIECIEŃ

W polu. W marcowe zasiewy grochu i wyki o ile nie wsiano jarki, wsiać gorczycy białej po 3 kg. na 1 mórg polski. Będzie podpora przeciw wyleganiu i dodatkowy dochód w plonie. Około, połowy miesiąca siać łubiny na nasienie. W drugiej połowie kwietnia sadzić ziemniaki, wybrane w jesieni duże sadzeniaki. Oprócz obornika lub przeoranej zielonki sypać na lżejszych ziemiach po półtora ctn. 30% soli potasowej. Na zasiewy buraków, marchwi, w razie powstałej skorupy natychmiast puszczać wał lub kruszyć skorupę gracką. Na jarzyny siane bez wsiewki puszczać lekkie bronki, zniszczy się skorupę i ognichę, a wspomoże krzewienie jarzyn. Jednocześnie na ziemiach zwięźlejszych wsiewamy trawy i koniczyny, tam gdzie ich zasiew przypada; wykonywamy to w czasie suchym i wtedy, gdy ognicha zaledwie z ziemi wyłazi. Grochy, bobiki siane w szerokich odstępach — gracować. Sadzić bulwę na lżejszych gruntach, a żywokost na ziemiach przysapkowatych i gnojnych. Plewić szczawik w koniczynie białej, przeznaczonej na nasienie.

Przy inwentarzu. Spasać resztki buraków, marchwi i ziemniaków; zacząć paść bulwę. Krowy wyganiać na spacer, a ku końcowi miesiąca zacząć paść mieszankę żyta z wyką piaskową, spoczątku z domieszką sieczki. Zabezpieczać się przeciw zaraźliwym chorobom bydła, świń i drobiu, najlepiej zachowując czystość, przez bielenie i dezynfekcję stajen i żłobów i niedopuszczenie handlarzy, którzy przy obmacywaniu zwierząt przenoszą zarazki. Szczepionki, byle pewne, stosować za poradą weterynarza i wzywać go w razie dostrzeżonych groźnych wypadków chorobowych, bo przy ich ukrywaniu sami ponosimy szkody i wyrządzamy je całej okolicy. Zarybiać stawy sadzawki, z czego w jesieni dziesięciokrotny pożytek. Gdzie tylko się da zakładać pasieki.

W sadzie. Kończyć roboty rozpoczęte w marcu, t. j. sadzenie drzew owocowych, formować drzewa, które rok przedtem zostały przeszczepione. W tym czasie łatwo można zauważyć które drzewa zostały przemarznięte; część przemarzniętą wyciąć ostrym nożem do miejsca zdrowego, a ranę zasmarować maścią ogrodn. Opryskiwać drzewa zielenią paryską przeciwko gąsienicom i cieczą bordoską przeciwko czarnemu grzybowi. Ponadto rozsypywać w uprzednio przeoraną ziemię nawozy azotowe w postaci siarczanu amonowego, lub nitrofosu, w glebach z natury wilgotnych saletrzaku mościckiego.